

AGROBIZNISOV POSVET O JAVNEM NAROČANJU HRANE

Finance

AGRO
BIZNIS

PARTNERJI POSVETA:

KMETIJSKA
ZADRUGA
TOLMIN

KMETIJSKA ZADRUGA
ŠALEŠKA DOLINA z.o.o., Šoštanj

Mlekarna Krepko

Planika
• MLEKARNA •

Finance

AGRO
BIZNIS

PARTNERJI PROJEKTA:

Mercator

DBS

Mlekarna Krepko

POMURSKI SEJEM

ZADRUŽNA ZVEZA
SLOVENIJE, z.o.o.

KMETIJSKA ZADRUGA
ŠALEŠKA DOLINA z.o.o., Šoštanj

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

skupina
panvita

Finance

AGRO
BIZNIS

Primer dobre prakse:

Projekt Samooskrba Podravja – kmetom in zadrugam odpirajo vrata v kuhinje javnih ustanov

Danijela Kocuvan,
Mariborska razvojna agencija

Finance

AGRO
BIZNIS

PROJEKT - SAMOOSKRBA PODRAVJA

MARIBORSKA RAZVOJNA AGENCIJA IN OBČINE ZG. PODRAVJA

mag. Danijela Kocuvan

Posvet Agrobiznis, 19. april 2017

PLATFORMA ZA PREHRANSKO SAMOOSKRBO PODRAVJA

PRIDELAVA

PREDELAVA

SKUPNA
INFRASTRUKTURA

KONTROLA
PRIDELAVE,
PREDELAVE HRANE

IZOBRAŽEVANJE,
USPOSABLJANJE

ZAPOSLOVANJE

TRŽENJE/
PROMOCIJA

PRODAJA

LOGISTIKA

FINANCE

ORGANIZACIJA,
KOORDINACIJA

VIZIJA – PRILOŽNOST – IZVEDBA – REZULTATI

CILJI PROJEKTA

1. Povečati stopnjo prehranske samooskrbe v Podravju.

2. Povečati porabo lokalno pridelane hrane v podravskih javnih ustanovah.

3. Ohraniti in ustvariti delovna mesta na kmetijah in povezanih dejavnostih.

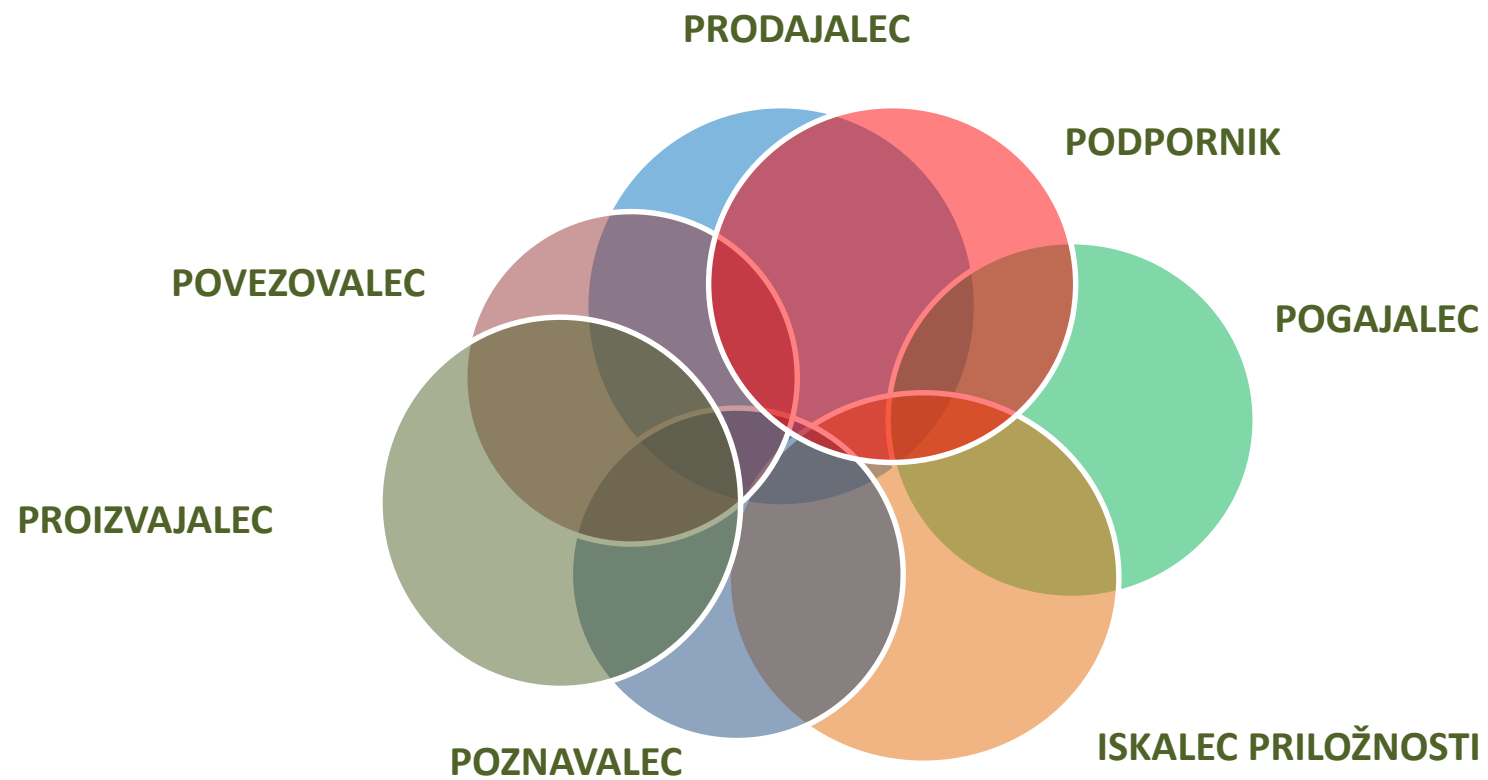
4. Prepoznati ključne vsebine za regijo, nosilce projektov in partnerje.

5. Pomoč deležnikom pri odpravi zakonodajnih ovir.

CILJI SODELOVANJA Z JAVNIMI USTANOVAMI

1. Povečati porabo lokalno pridelane hrane v podravskih ustanovah, v 20 % mimo javnih naročil (kratkoročen cilj), prijave na javna naročila (dolgoročen cilj)
2. Povečati možnosti prodaje lokalnih pridelovalcev v najbližje javne ustanove za doseganje kratkih dobavnih verig.

RAZLIČNE VLOGE PARTNERJEV V PROJEKTU

AKTIVNOSTI Z INŠTITUCIJAMI

1. Sestanki s koordinatorji projekta iz občin
2. Sestanki s strokovno skupino projekta, člani iz: KGZS Zavod Maribor in KGZ Zavod Ptuj, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, Zadruga Dobrina, Občina Ormož, MRA
3. Sestanki s KGZS Zavodom Maribor, predstavitev projekta kmetijskim svetovalcem
4. Sestanki s predstavniki Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede
5. Sestanek z ZRS Bistra Ptuj za razširitev projekta na občine Sp. Podravja
6. Predstavitev projekta in rezultatov na svetu regije (župani Zg., Sp. Podravje)
7. Sodelovanje med GZS-Zbornico kmetijskih podjetij, MKGP, MJU in MRA – izbor 5 ustanov iz Podravja za pomoč pri izločanju sklopov

AKTIVNOSTI Z JAVNIMI USTANOVAMI

1. Srečanje z ravnateljicami mariborskih vrtcev
2. Srečanje z ravnatelji osnovnih šol v Mariboru
3. Srečanje z ravnatelji dijaških domov Zg. Podravja
4. Srečanja posebej z organizatorji prehrane, skupna srečanja z organizatorji prehrane in ponudniki
5. Delavnica za organizatorje prehrane in vodje kuhinj (izločanje sklopov, merila za kakovost)
6. Ogled izbranih štirih kmetij z organizatorji prehrane vrtcev, osnovnih šol
7. Sestanki z domovi upokojencev, bolnišnico, zavodom

1. Srečanje med organizacijami, ki povezujejo manjše ponudnike: Zadruga Dobrina, Združenje za ekološko pridelavo SV Slovenije, Spletna tržnica (RIC Sl. Bistrica), Društvo zakladov Dravinjske doline, Zadruga Dobrote.
2. Srečanje s kmetijskimi zadrugami iz Zg. Podravja.
3. KGZS Zavod Maribor: srečanje s ponudniki po skupinah: meso, sadje in zelenjava, mleko in mlečni izdelki
4. Ogledi nekaterih kmetij koordinatorice projekta
5. Individualno srečanje: Rače-Fram, Ormož-Središče ob Dravi-Sveti Tomaž
6. Skupinska srečanja, organizatorjev prehrane in ponudnikov: **Maribor-Kamnica:** Maribor, Rače-Fram, Hoče-Slivnica, Starše, Miklavž na Drav. polju, Selnica ob Dravi, Pesnica, Šentilj, Kidričevo, Cankova, **Miklavž na Drav. polju:** Miklavž na Drav. polju, Starše, Hoče-Slivnica, Rače-Fram, **Poljčane:** Poljčane, Oplotnica, Rače-Fram, Makole, Sl. Bistrica, **Ormož:** Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž

AKTIVNOSTI S PONUDNIKI

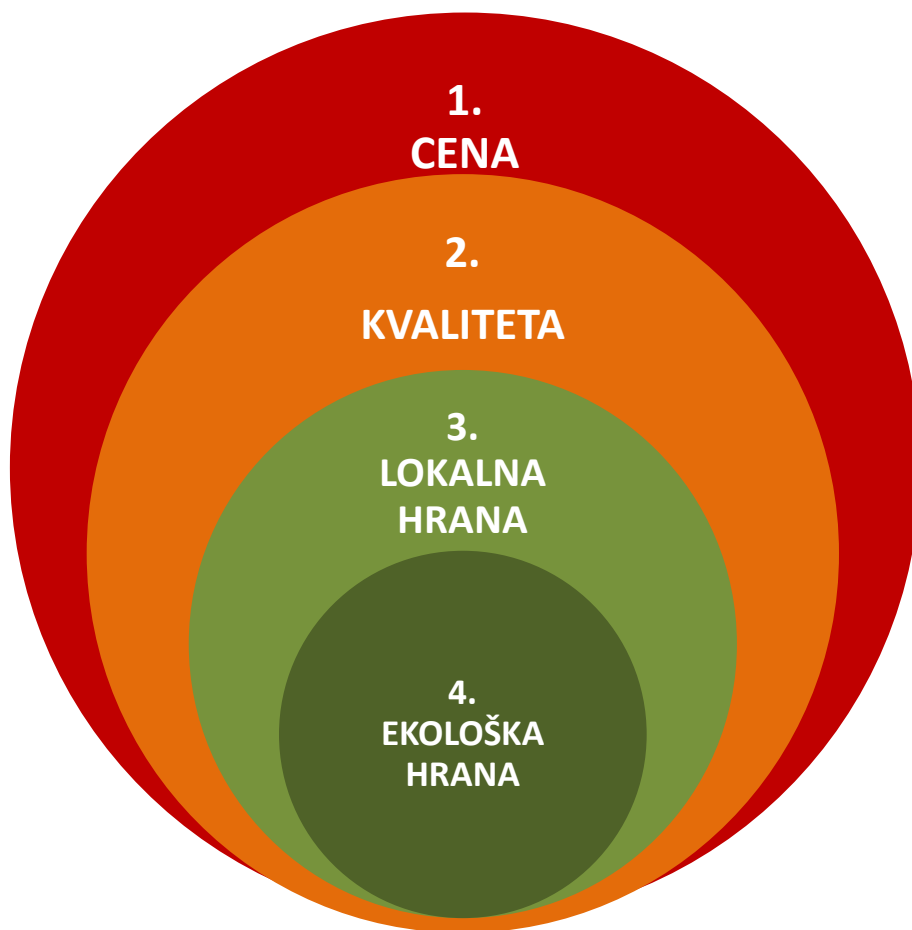

ZBRANI PODATKI

Analiza razdeljena po območjih: Maribor, Maribor okolica (8 občin), Ormož-Središče ob Dravi-Sveti Tomaž, Slovenske gorice (11 občin), skupaj 23 občin

1. Analiza potreb vrtcev, osnovnih šol, dijaških domov po določeni vrsti hrane (meso, mleko in mlečni izdelki, pekovsko pecivo, splošno prehrambeno blago, sadje, zelenjava), vprašalnik za javne ustanove, 2015
2. Analiza pridelave ponudnikov, ki jih zanima sodelovanje z javnimi ustanovami, vprašalnik za ponudnike, 2015
3. Analiza potreb domov upokojencev v Mariboru, UKC Maribor po določeni vrsti hrane (meso, mleko in mlečni izdelki, pekovsko pecivo, splošno prehrambeno blago, sadje, zelenjava), 2016
4. Baza kontaktov organizatorjev prehrane (delno vodje kuhinj)
5. Baza kontaktov lokalnih ponudnikov hrane po območjih (več kot 100 ponudnikov)

KRITERIJI PRI NAROČANJU HRANE

Podatki za Podravje

Število občin: 41

Število kmetijskih gospodarstev:
12.318 (2010)

Število javnih ustanov: 120

JAVNE USTANOVE	ŠTEVILO
Vrtci	Mb 8 + 4 druge občine
Osnovne šole	OŠ = Mb 20 + 24 druge občine OŠ + vrtec = 40
Dijaški domovi	8
Domovi upokojencev	10
Zavodi	3
Bolnišnice	3

PRIMER DOBRE PRAKSE - OBČINA RAČE-FRAM

1. Skupno srečanje z ravnatelji OŠ Rače in OŠ Fram, organizatorji prehrane, koordinatorko projekta na občini in MRA
2. Skupno srečanje s ponudniki iz Občine Rače-Fram, koordinatorko projekta na občini in MRA
3. Skupno srečanje organizatorji prehrane in ponudniki, koordinatorko projekta na občini in MRA
4. Priprava excel tabele za vnos kontaktnih podatkov, ponudbe, cene in možnosti dobave ponudnikov od januarja do decembra
5. Tabela poslana organizatorjem prehrane obeh ustanov: lažji pregled ponudbe, časovne dosegljivosti ponudbe, kontakti

REZULTAT: seznam ponudnikov in izbor sestavin – skupni jedilnik en dan v tednu (april-maj-junij 2016), se nadaljuje od septembra 2016 (vključen tudi Vrtec Otona Župančiča Sl. Bistrica)

NAČRT: skupno javno naročilo OŠ Rače in OŠ Fram v letu 2018

POSTOPEK PRIPRAVE JAVNEGA NAROČILA IN IZLOČANJA SKLOPOV ZA JAVNO USTANOVO – PRIMER DOBRE PRAKSE: DOM DANICE VOGRINEC MARIBOR

DATUM NOVEGA JN USTANOVE, S SKLEPOM DIREKTORJA SE IMENUJE STROKOVNA KOMISIJA, KI PO PREDHODNI RAZISKAVI TRŽIŠČA PRIPRAVI CELOTNO RAZPISNO DOKUMENTACIJO, VODI POSTOPEK ODPIRANJA PONUDB, PREGLED IN OCENO PONUDB, SPREMLJA JN TUDI PO PODPISU POGODBE

ZAČETEK PRIPRAVE JN: 5 MESECEV PRED DATUMOM OBJAVE NA PORTALU JAVNIH NAROČIL URADNI LIST RS IN PORTAL EU

INDIVIDUALNE POTREBE IN CILJI USTANOVE PRI IZVEDBI JAVNEGA NAROČILA
IN PRI IZLOČANJU SKLOPOV V OKVIRU 20 % - RAZISKAVA TRŽIŠČA PRED PRIPRAVO RAZPISA

VSEBINSKA PRIPRAVA JN: RAZPOREDITEV ŽIVIL PO SKLOPIH: PO KOLIČINI IN VREDNOSTI (ZA JN IN IZLOČENE SKLOPE), PRIPRAVA RAZPISNE DOKUMENTACIJE V SKLADU Z ZJN 3, SKLOPE OBLIKUJE NAROČNIK SAM GLEDE NA POTREBE USTANOVE

TERMINSKI NAČRT IZVEDBE POSTOPKA: NAROČNIK PRED OBJAVO JN SPREJME SKLEP V KATEREM OPREDELI VSE TERMINE IZVEDBE IN OCENJENO VREDNOST JN VKLJUČNO Z IZLOČENIMI SKLOPI

OBJAVA RAZPISA NA PORTALU, JAVNO ODPIRANJE PONUDB, PREGLED IN OCENA PONUDB V SKLADU Z ZJN 3

KONČANJE POSTOPKA ZA JN

OKVIRNI SPORAZUMI, SKLEPANJE POGODB S PONUDNIKI V OKVIRU JN IN Z LOKALNIMI PONUDNIKI

SPREMLJANJE NAROČIL PO JN IN V OKVIRU 20 %

IZLOČANJE SKLOPOV V OKVIRU 20 %

1. Raziskava trga lokalnih ponudnikov

2. Izbor lokalnih ponudnikov glede na potrebe / značilnosti javne ustanove

3. Preizkus – sodelovanje z lokalnimi ponudniki (3 mesece ali več)

4. Vključitev sestavin lokalnih ponudnikov v jedilnik ustanove

5. Evalvacija – zadovoljstvo ustanove do ponudnikov,
zadovoljstvo uporabnikov (starostniki)

PRIPRAVA POSTOPKA ZA JN IN IZLOČANJE SKLOPOV V OKVIRU 20 %

PRIMERI DOBRIH PRAKS

1. Mariborski vrtci

10 let sodelovanja z lokalnimi ponudniki, v povprečju dosegajo 20 % za EKO in/ali lokalno hrano, usklajevanje organizatork prehrane mariborskih vrtcev glede izbire postopka JN in izbire dokumentov v zvezi z oddajo JN ter določitvijo rokovnika. Vsak vrtec izpelje svoje JN in pripravi svoje predračune ter glede na svoje izkušnje in potrebe izbere svoje lokalne ponudnike. Aktiv organizatorjev prehrane in zdravstveno higienskega režima Skupnosti vrtcev Maribor – dober primer prakse v Sloveniji, ki je bila javno predstavljena že pred desetimi leti pod naslovom PONUDBA EKO ŽIVIL V SLOVENSKIH VRTCIH?

2. Center starejših občanov Ormož in Dom Danice Vogrinec Maribor

primerjava sistema naročanja hrane pri lokalnih ponudnikih in vključitev novih lokalnih ponudnikov, uvedba sestavin v jedilnik: julij, avgust, september 2016 (izbor ponudnikov, ponudbe, prilagojen jedilnik).

REZULTAT: prepoznavanje razlik med ustanovama, preverjanje modela.

NAČRT: širjenje modela sodelovanja z lokalnimi ponudniki v druge domove upokojencev.

3. Priprava javnega naročila, pomoč pri izločanju sklopov za večjo vključenost lokalnih ponudnikov (v okviru 20 %)

VIZ vrtec Ormož, OŠ Rače, VDC POLŽ Maribor, Dom Danice Vogrinec Maribor, UKC Maribor (neformalna strokovna delovna skupina: MKGP, MJU, GZS-Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, MRA).

REZULTAT: izločanje sklopov prilagojeno značilnostim ustanove in ponudbi v lokalnem okolju.

NAČRT: analiza preteklega javnega naročila z novim javnim naročilom, spremljanje izvedbe javnega naročila (realizacija).

4. Občina Hoče-Slivnica

REZULTAT: povezava in skupno javno naročilo OŠ, vrtec Dušana Flisa Hoče in OŠ, vrtec Franca Lešnika Vuka Slivnica.

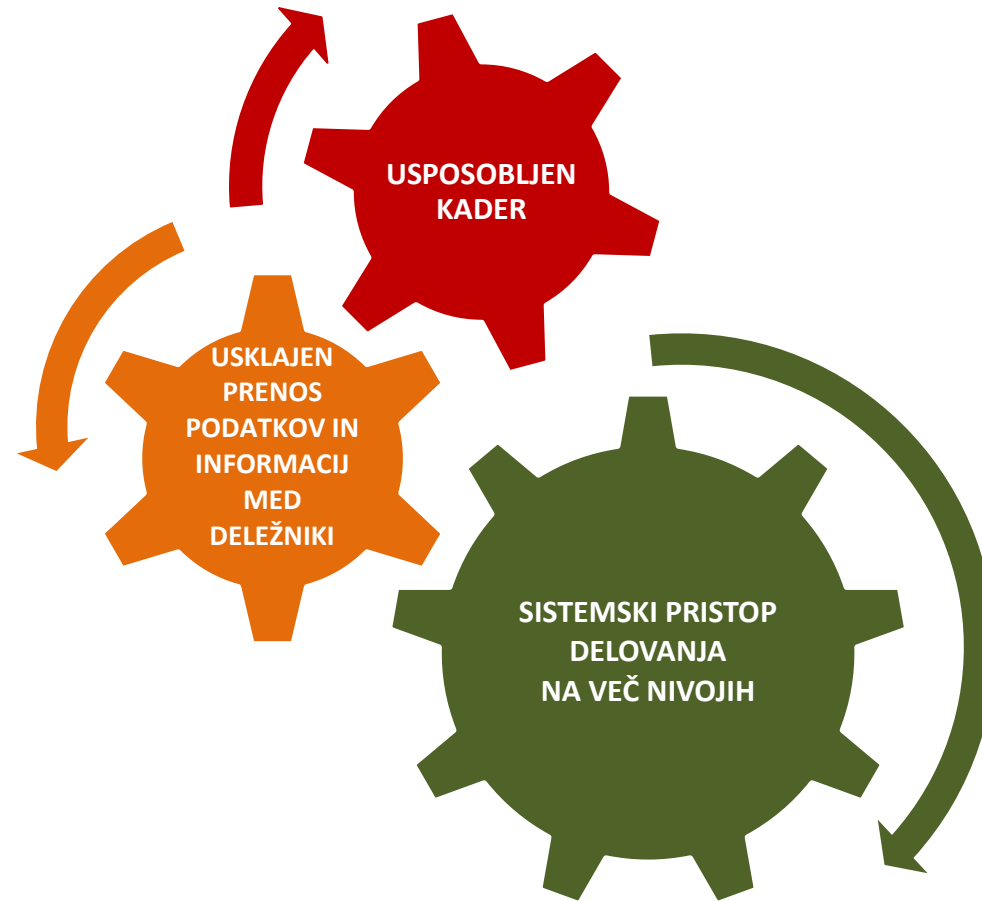
NAČRT: spremljanje realizacije javnega naročila, izločenih sklopov, skupni jedilnik nekaj dni v mesecu.

KAKO DO VEČ LOKALNE HRANE?

DOLGOROČNO PARTNERSKO SODELOVANJE

1. Poenostavitev postopkov in zmanjšanje zakonodajnih ovir
2. Odprtost oseb za sodelovanje, ki so povezane z nabavo hrane in ponudnikov
3. Pripravljenost na spremembe in nov način delovanja vseh deležnikov
4. Načrtno sodelovanje s ponudniki – planiranje za setveni načrt in drugo vrsto hrane
5. Medsebojna poslovna korektnost, uskladitev potreb in pričakovanj ustanove in ponudnika
6. Ustreznost ponudnikov, ki lahko direktno ali preko zadruga sodelujejo z javnimi ustanovami

KAJ ŠE POTREBUJEMO?

TRAJNOSTNI UČINKI SAMOOSKRBE

OKOLJSKI UČINKI

SOCIALNO-EKONOMSKI IN

ČLOVEŠKI KAPITAL

ustvarjanje boljših možnosti zaposlovanja na lokalni ravni, s spodbujanjem prenosa znanja in usposabljanja

FINANČNI KAPITAL

podpora lokalnim storitvam in dobaviteljem in povečano zadrževanje denarja v lokalnem gospodarstvu

FIZIČNI KAPITAL

podpora lokalni trgovini in trgu

SOCIALNI KAPITAL

izboljšanje prehrane in zdravja s povečanim dostopom do hranljivih živil, povečanje socialnih stikov med ljudmi, povečanje razumevanja povezav med hrano, okoljem in zdravjem, povečanje možnosti za udeležbo skupnosti, večje sodelovanje med podjetji

NARAVNI KAPITAL

spodbujanje pridelovalcev, da sprejmejo bolj okolju prijazne proizvodne sisteme, generiranje kratkih verig, krepitev sposobnosti preživetja tradicionalnih kmetijskih sistemov, ki koristijo okolju, ohranjanje čistega zraka, tal in vode, vključno z zmanjšanim onesnaževanjem in odpadki

Mariborska razvojna agencija
mag. Danijela Kocuvan
koordinator projekta Samooskrba Podravja
02 / 333 13 12, 051 344 441,
danijela.kocuvan@mra.si

**HVALA ZA
POZORNOST!**

PARTNERJI POSVETA:

A decorative border at the bottom of the slide features various fresh vegetables, including a green bell pepper, a red bell pepper, and a head of broccoli.

Finance

AGRO
BIZNIS

Primer dobre prakse:

**Kako največji dom starejših občanov
vključuje lokalne dobavitelje hrane,**

Maja Kovačič, pomočnica direktorja za pravne zadeve,

Tatjana Peršuh, organizatorica prehrane in higiene

v Domu Danice Vogrinc iz Maribora

Finance

AGRO
BIZNIS

Vključevanje dobaviteljev lokalne hrane v prehrano v Domu Danice Vogrynec Maribor

MAJA KOVAČIČ, univ.dipl.prav., pomočnik direktorja za pravne zadeve
TATJANA PERŠUH, dipl. m. s., spec. klin. dietetike

- javni socialno varstveni zavod
- 4 delovne enote na 2 lokacijah (Pobrežje, Tabor)
- 2 centralni kuhinji
- 809 stanovalcev
- 429 zaposlenih
- 180 kosil na dom naročnika dnevno.

JAYNO NAROČILO 2013-2016

- Javno naročilo Konvencionalna in ekološka živila za prehrano za potrebe Doma Danice Vogrinc Maribor (obdobje 1.1.2013 do 31.12.2016).
- Ocenjena vrednost za štiri leta je bila 4.480.000,00 EUR
- 23 sklopov, od tega dva za ekološka živila v vrednosti približno 5%, izločenih živil ni bilo, ker tega zakonodaja ni izrecno predpisovala.
- Merilo za izbor ponudnikov je bila najnižja cena.
- V razpisni dokumentaciji so bile opredeljene tudi splošne in dodatne zahteve naročnika glede kakovosti in ostalih pogojev.
- Sklepanje okvirnih sporazumov za 4 leta, odpiranje konkurence in sklepanje pogodb na 6 mesecev za ostale sklope, za sezonsko sadje in zelenjavo pa na 3 mesece.
- Iskanje in dogovarjanje z lokalnimi ponudniki.

- Javno naročilo po odprtem postopku, objavljeno na portalu javnih naročil,
- Predmet javnega naročila je bil Konvencionalna in ekološka živila za prehrano za potrebe Doma Danice Vogrinc Maribor
(obdobje 1.1.2017 do 31.12.2018)
- Ocenjena vrednost za dve leti 2.500.000,00,
- Priprava postopka za JN in izločanje sklopov v okviru 20 %
- Datum novega javnega naročila, delovna skupina za pripravo podatkov - pri nas se ob začetku postopka s sklepom direktorja imenuje strokovna komisija ki po predhodni raziskavi tržišča pripravi celotno razpisno dokumentacijo, vodi postopek odpiranja ponudb , pregled in oceno ponudb, spremlja JN tudi po podpisu pogodbe
- Začetek priprave JN: 5 mesecev pred datumom JN; 5 mesecev pred datumom objave na portalu javnih naročil uradni list RS in portal EU
- Individualne potrebe in cilji pri izvedbi javnega naročila in pri izločanju sklopov v okviru 20 %- raziskava tržišča pred pripravo razpisa

- Vsebinska priprava JN: razporeditev živil po sklopih: po količini in vrednosti (za JN in izločene sklope) priprava razpisne dokumentacije v skladu z ZJN 3, sklope oblikuje naročnik sam glede na potrebe ustanove
- Terminski načrt izvedbe postopka – naročnik pred objavo JN sprejme sklep v katerem opredeli vse termine izvedbe in ocenjeno vrednost JN vključno z izločenimi sklopi
- Objava razpisa na portalu, zbiranje ponudb- javno odpiranje ponudb, pregled in ocena ponudb v skladu z ZJN 3
- Končanje postopka za JN
- Sklepanje pogodb s ponudniki za obdobje treh oziroma šestih mesecev v okviru JN in kasneje z lokalnimi ponudniki, pred tem še okvirni sporazumi za obdobje dveh let.
- Spremljanje naročil po JN in v okviru 20 %.
- Merilo izbora: 80% cena, 20% kakovost.

- V razpisni dokumentaciji so opredeljene tudi splošne in dodatne zahteve naročnika glede kakovosti in ostalih pogojev
- Oblikovanih 36 sklopov, od tega dva ekološka (sadje, zelenjava),
- Lokalna živila predstavljajo pribl. 20% vrednosti razpisa in so izvzeta v 14 sklopih
- Na podlagi predhodne tržne raziskave vključevanje ponudnikov lokalne hrane, v mesecu januarju 2017 so potekala pogajanja z dobavitelji lokalnih živil, sklepanje pogodb o dobavi za dve leti.

Izločena živila:

Izdelki iz listnatega in vlečenega testa, testenine, mlinci, jogurti, skuta, goveje meso, svinjsko meso, telečje meso, poltrajni mesni izdelki, trajni mesni izdelki, med, sadje, zelenjava, vložena zelenjava (v 14 sklopih)

Kriteriji izbora:

- Slovensko poreklo
- Priznan lokalni ponudnik
- Višja kakovost živil (certifikat izbrana kakovost, brez transmaščobnih kislin)
- Izdelek, ki ga še nismo redno vključevali v prehrano
- Zanesljiv, preverjen ponudnik lokalne hrane
- Težave pri dobavi živil v preteklem obdobju (slaba kvaliteta živil...)

Težave pri vključevanju lokalnih ponudnikov

- veliko število ponudnikov
- vrednost 20% lokalnih živil ne pokrije ponudbe in potrebe po lokalnih živilih

JAVNO NAROČILO 2017-2018 - raziskava tržišča

- V sodelovanju z Mariborsko razvojno agencijo – iskanje lokalnih dobaviteljev, povezovanje javnih zavodov z lokalnimi dobavitelji,
- Julij 2016 predstavitev projekta stanovalcem Doma,
- Vključenih šest lokalnih ponudnikov, katerih živila oz. izdelke smo vključili v prehrano od meseca julija do konca leta 2016
- Obveščanje o projektu- spletna stran Doma, oglasne deske Doma
- September 2016 srečanje s predstavniki GZS – Zbornica kmetijsko živilskih podjetij, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (tema- odprta vprašanja glede priprave javnega naročila vezano na predvsem na vključevanje lokalnih dobaviteljev).

Kontrola kakovosti

- Dokumentacija pri dobavi- dobavnica, deklaracija.
- Prezem pri odgovorni osebi (vodja prehrane, vodja izmene).
- O sprejemu živil se vodi evidenca– Monitoring prevzema živil oz. surovin.
- Kontrola temperature živil.

Neustrezna kakovost

- v primeru suma neustrezne kakovosti živila se živilo zavrne in se napiše reklamacijski zapisnik,
- obvesti se dobavitelja,
- vodi se evidenca zavrnutih živil.

- Pri samem pregledu ponudb v merilu kakovost naleteli na težave pri pregledu priloženih certifikatov- različni certifikati, tudi v tujem jeziku.
- Z novim razpisom sklenjene pogodbe z večjim številom dobaviteljev kot v predhodnem, kar zahteva večjo natančnost in dobro organiziranost pri naročanju živil.
- Delež ekoloških ter lokalnih živil je po novem razpisu večji.
- Za lažje vključevanje lokalnih živil predlagamo zvišanje deleža izločenih živil iz javnega naročila.
- Strošek lokalnih živil višji ?????

HVALA ZA POZORNOST

PARTNERJI POSVETA:

Finance

AGRO
BIZNIS

PARTNERJI PROJEKTA:

Mercator

DBS

Mlekarna Krepko

POMURSKI SEJEM

ZADRUŽNA ZVEZA
SLOVENIJE, z.o.o.

KMETIJSKA ZADRUGA
ŠALEŠKA DOLINA z.o.o., Šoštanj

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

skupina
panvita

Finance

AGRO
BIZNIS

AGROBIZNISOV POSVET O JAVNEM NAROČANJU HRANE

Finance

AGRO
BIZNIS